

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtnu.)

Štev. 3.

Ljubljana, dné 1. marcija 1897.

V. tečaj.

Še ti tako!

3. Še jedenkrat četrta zapoved.

Dober je otrok, kateri nikdar ne razžali svojih dobrih starišev; izvrsten pa je oni, kateri še ni zadovoljen s tem, da jih ne žali, marveč si tudi vsestransko prizadeva, da jim kar le moč vstreza in veselje napravlja. Vendar s tem še ni dovršena vsa naloga, ki jo naklada četrta zapoved. Ta zapoved namreč obsega tudi še vse one, kateri so z nami v tesnejši zvezi, kakor drugi navadni ljudje, namreč: starega očeta, staro mater, tete, strice, botre in botrice, brate in sestre ter vse bližnje sorodnike; posle, součence, sosede in domačine, učitelje in vse predstojnike, kateri nadomestujejo stariše, duhovsko in deželsko gosposko, pa stare ljudi.

Tudi v tem so se od nekdaj odlikovali vsi izvrstni otroci. Naj vam zopet imenujem našega ljubega znanca, sv. Frančiška Saleškega. Pristrčno je ljubil svoje součence. Vsakemu izmed njih je bil pripravljen na

ljubo storiti karkoli, ko bi bilo tudi samemu neprijetno ali težavno. Kar je nje veselilo, veselilo je tudi njega; njihove britkosti so bile tudi njegove britkosti. Posebno rad je imel svoje sorodne vrstnike. Nekega dne je imel njegov bližnji sorodnik Gašpar Saleški tepen biti. Ves preplašen in objokan se ubožec kričaje vrže učitelju k nogam. Francek brž priskoči med učitelja in kaznjenca ter prisrčno prosi, naj njega pretepo mesto onega. Učitelj ga odganja, blagi Francek pa ne odjenja od svoje prošnje. Slednjič učenik sprejme ponudbo; Gašpar sme iti, nedolžni trpi kazen za njega. Ko so iz šole gredé nekateri tovariši nevoljno godrnjali, češ, da mu je učitelj storil krivico, jih sveti deček zavrne in se odločno potegne za učitelja.

Kaj usmiljeno srce je imel tudi do poslov. Ob neki priliki se je služabnik nekaj pregrešil zoper domačega učitelja, in ta ga je hotel kaznovati za pregrešek. France je lepo prosil zanj, naj mu odpusti, pa ni bil uslišan. To ga ni vjezilo ali oplašilo, marveč le še dalje je prosil zanj. Tu mu je pa učitelj v nagli razdraženosti mesto odgovora dal gorko zaušnico. A tudi to čisto mirno prenese.

Še najbolj ganljivo je bilo opazovati, koliko si je prizadeval, da bi mogel vedno v miru in ljubezni ostati s svojimi brati. Imel je tri: Gala, Janeza in Ludovika. Najbolj sta si bila prijatelja z Ludovikom. Z Janezkom pa je imel večjo težavo, ker je bil bolj zamerljiv in nasprotljiv. A ravno zaradi tega si je blagodušni France prizadeval vselej njemu prednost nakloniti, da bi preprečil vsako neslogo. Če so si kdaj kaj delili med seboj, je znal s čudovito spretnostjo že tako obrniti, da je bil najboljši del vselej njegov; in če je Janezek zaslužil kazen, se je takoj ponudil, da bi jo prestal mesto njega. Tako se je ohranila zmiraj bratovska jedinstvo in sloga; in ko je bilo nekoč govorjenje o tem, kako so si bratje dobri in prijazni med seboj, pošalil se je, rekoč: »Mi trije skupaj bi napravili kaj dobro salato: Janez bi bil jesih, zato ker je tako močan; Ludovik bi bil sol, ker je tako moder, ubogi France bi bil pa olje, ker mu je toliko za krotkost.«

* * *

V nekem kraju na Tirolskem je hudo zbolel gospod učitelj. Otroci vsled tega niso imeli šole; a vendar so se zbrali že prvi dan v šolski sobi, da bi skupno molili za ljubljenega učitelja. Prosili so tudi duhovnika, naj bi zanj molili pri službi božji; najeli so sv. mašo, prihranjene darove so darovali vbogajme, in naprosili so gosp. kaplana, da so šli ž njimi na božjo pot k Marijini kapelici, ki je bila jedno uro daleč. Odrasli ljudje v oni občini so bili jako ginjeni in so rekli: »Take molitve toliko nedolžnih otrok mora Bog uslišati!« In res jih je uslišal — učitelj je zopet ozdravel.

* * *

Mali vnuk Karola X., poznejši grof Chambord (beri Šambôr), je bil še-le šest let star, pa se je že moral učiti pisanja. A to učenje mu je šlo jako slabo izpod rók. Igranje v prosti naravi je vse bolj veselilo živega, poskočnega dečka. Zdela se mu je huda kazen, kadar je moral mirno sedeti pri mizi in v svoj zvezek prerisavati velike dolge črke. Karol X. je večkrat zahteval ta zvezek, da bi se prepričal o napredku svojega vnuka; pa videl je le dolgo skladovnico nerodno razstavljenih grdih črt, ki so bile še nakičene z raznim vmesnim čečkanjem. Učitelj ga je večkrat kregal, a deček ga je znal tako lepo prositi in je delal tako lepe sklepe, da je učitelj končno odnehal in mu moral pokazati prijazen obraz.

Nekega jutra je bil učitelj tako žalosten, da ga ljubeznivi učenček ni mogel spraviti v dobro voljo. Naj je otrok povedal še kaj tako prikupnega, stari učitelj se mu ni nasmehljaj, kakor mu je bila sicer navada. Zastonj vprašuje dobrega učitelja po vzroku, zakaj je danes tako užaljen. Toda plemeniti deček ne miruje, dokler ne izvé. Neki služabnik mu pové, da je njegov učitelj zato tako žalosten, ker mora plačati tisoč frankov za svojega sina, pa jih ne more nikjer dobiti.

Hitro si jo izmislil mlada glavica! Pri zajutreku se mali princ začne dobrikati in pravi Karolu X.: »Dedek, ko bi jaz jeden teden prav lepo pisal, ali bi mi dali

potem nekaj lepega?« — »Dà, ljubček moj!« — »Ali bi mi dali potem 50 luidorov!*)« — »50 luidorov? To je veliko. Kaj pa hočeš početi s tem denarjem?« — »O, tega še ne povem, to je moja skrivnost.« Kralj se smehlja in mu obljubi 50 zlatov.

Bila je spomlad. Mali princ je pisal pri oknu, s katerega se je videlo na kraljeve vrtove. Ptički so tako krasno prepevali — deček jih ne sliši. Krotki domači golobje so prifrčavali in se tako blizu vsedali pri odprtem oknu — princ jih ne pogleda. Veseli glasovi pod oknom igrajočih otrok se oglašajo tako vabljivo v sobo — naš učenček se ne zmeni za-nje. Skoro ne utegne sopsti, tako pridno, pazno in točno prenaša črte in črtice raz učiteljev predpis na svoj zvezček. Nobene čačke, nobene napačne črte ni bilo več na vsi strani. Napredek je bil res čudežen. Stari učitelj ga kar ni mogel razumeti. Ves teden je princ vstrajal v ti gorečnosti. Ko je z vso skrbljivostjo izgotovil zadnjo črko, vzklikne radostno in teče dedku kazat svoj zvezek. Čez nekaj minut že priteče nazaj z obema rokama držeč mošnjico s tisoč franki, in ves žareč veselja jo podá svojemu staremu učitelju, rekoč: »Náte, moj dobri gospod profesor, to je zaslužek za moje delo. Prosim, vsprejmite. Bil sem zato tako priden in pazljiv, da Vam morem dati ta denar.«

Na straži.

(Zapisal Andr. Rapè.)

Bode li kmalu sobota, ko pride brat od vojakov domov? Tako je pogosto povpraševal Roganov Tinček mater, ki so pripravljali kosilo, ter skoro niso imeli časa odgovarjati na toliko in toliko otročjih vprašanj. Kmalu bode tu! tako so mu mati že ves teden odgovarjali, danes pa so rekli: »Jutri se popeljeva oče in jaz Matiju nasproti, ti pa moraš biti priden doma in ubogati babico, da te ne bode tožila, ko pride brat domov.« »Saj bodem«,

*) Louis d'or (beri luidôr = zlati Ludovik) je francoski zlatnik, ki je bil v raznih dóbah različne vrednosti; tukaj okrog 10 glđ. a. v.

bil je odgovor Tinčkov, in že je hitel na trato, kjer se je pasel konj, ki mu ga je prinesel sv. Miklavž.

Ves dan je govoril potem Tinček o bratu-vojaku, in kar nič se mu ni mudilo h kosilu. Klicati so ga morali, tako se je zamislil v svojega konja, ki se je tako mirno pasel po trati, zvečer pa je zaspal z misljo: jutri pa pride Matija in mi prinese puško.

»Le priden bodi, pa ti prinesem puško, da bodeš kakor brat vojak«, tako so veleli drugo jutro oče Tinčku, ki je še v sami srajčici gledal za drdrajočim vozom, ki mu ima pripeljati brata in puško.

»Pojdi sedaj v hišo, da moliva jutranjo molitvico in se priporočiva angelju varihu«, rekla je babica, prijemši Tinčka za roko, ter ga peljala v hišo.

Danes Tinčka ni posebno veselil leseni konj, počivati ga je pustil v hlevu, kajti le vedno in vedno je Tinček mislil na lepo puško, ki so mu jo obljubili oče. »Li ne bodeš gnal na pašo konja?« tako je povpraševala babica Tinčka, ki jo je povpraševal, kakšen bode pač brat v vojaški obleki. Rada bi se ga bila za nekaj časa znebila, da se ji malo ušesa ohladé, kakor je ona običavala reči. Toda Tinček se ni dal motiti. Vedno se ji je dobrikal ter vprašal to in ono, saj se ji je hotel prikupiti, da ga le bratu in očetu pohvali.

Komaj je čakal, da je odzvonilo poludne. Potem pa je hitel vsako četrto ure na konec hiše, kjer se je videlo daleč po cesti, ter gledal, li že ne pride voz z bratom. Vsakokrat pa je prišel nazaj k babici ter žalostno dejal: »Še sedaj jih ni!« Ravno ga je skušala tolažiti babica, da morajo biti kmalu doma, ko se začuje drdranje voza. »Že gredó!« vzklikne Tonček vesel, ter hiti ven. In res, bili so. Brat tako lepo napravljen: hlače in kamižola vse tako lepo modro. Joj, in kako lepo kapo ima! Kako se svetijo na nji gumbi! Nekako boječe je hitel naproti, toda, ko ga brat vzdigne na voz in mu oče pokažejo lepo puško, bil je vesel in srčan. Kako bi bil rad takoj vzel v roko puško! Toda oče so trdi. Preje hočejo vprašati babico, če je bil priden, in če je zaslužil puško. Z lahkim srcem je pričakoval, da pridejo domov na dvorišče, kjer gotovo že čaka babica. Gotovo me pohvali, si je mislil.

Res, pohvaljen je bil, ko so vprašali oče, in dobil je puško.

Na vse je pozabil sedaj Tinček. Streljal je in gledal puško, in ni se je mogel nagledati. Ko se je že mračilo, se še-le vrne v hišo, kjer so bili zbrani vsi. Brat je sedel za mizo. Ogleduje ga od nog do glave, kajti kar nič mu ni precej zaupal, saj je čisto drugačen, kot so oče. Ko ga je pa vzel brat na koleni, tedaj je zbežal ves strah, in veselje mu je priklopelo do vrhunca, ko mu položi brat svojo kapo na glavo, da mu je pokrila oči in ušesa, saj sedaj je tudi on popolen vojak s puško in kapo. Težko so Tinčka spravili nocoj v posteljo, in nikakor se ni mogel ločiti od puške, tako, da je morala naposled še puška ž njim v posteljo spat.

Toda danes po tolikem veselju Tinček ni tako hitro zaspal kakor po navadi. Davno je že odmolil večerno molitvico, pa spanca le ni bilo. Vedno in vedno je jemal puško izpod odeje ter jo ogledoval. Slednjič pa je še jel poslušati brata, ki je pripovedoval, kako je pri vojakih.

»O, to ti je bilo čudno, ko sem stal prvič na straži«, čul je pripovedovati brata. Mrzla noč je bila, da je vse škripalo, in vrhu tega ni bilo videti niti jedne zvezdice na nebu. Snežinke so polagoma naletavale in burja je piskala okoli ušes. Tema je bilo kakor v rogu, in jaz sem stal na straži. Stražil sem vjetnike. Ker smo bili takrat še mladi vojaki na straži, nagajali so nam kaznjenci, kolikor se je le dalo. Sedaj je kdo roval na mreži v oknu, drugi zopet delal, kakor bi spodkopaval zid, tretji je zopet drugače nagajal. A v skrbéh, da mi kateri ne uide, sem napenjal oči in ušesa, kar se je dalo. Ura je bila v stolpu.

Počasi, kakor nikdar, je potekal čas! Zdelo se mi je, da že stražim celo večnost; kar udari v stolpu ura dvakrat. Še-le pol ure, sem si mislil, zavil se v debel plašč in korakal pod okni sem in tja. Vse, vse mi je prišlo tedaj na misel. Kar nenadno počí top v stolpu in čuje se glas: Ogenj!

Čudno je odmevalo to v tiho noč, jaz pa sem zrl na okna vjetnikov ter korakal dalje. V različne misli vtopljen, začujem korake. »Stoj! Kdo tu?« sem zaklical;

ne oglasi se nihče. »Stoj, ali ustrelim«, ponovim znova; in sedaj še-le se je oglasil navodnik, ki je prišel z drugim možem, da straži mesto mene. Moj čas je prešel!«

Dolgo je še Matija pripovedoval, toda Tinček ga ni slišal več dalje; le to si je še dobro zapomnil: »Stoj! Kdo tu?« In z mislijo, da hoče tudi on jutri zvečer iti na stražo, je sladko zaspal.

Komaj je čakal Tinček drugi dan večera, da nastopi stražo; kajti tudi on hoče stražiti po noči, kakor brat. Po dnevi si je že pripravil vse; hotel je stražiti pri hlevu, da ga nihče ne vidi, in on le vidi luč v hiši, kajti sicer bi ga bilo strah. Mrak je že razgrinjal svoja krila po zemlji.

Tinček je možko korakal s puško na rami in bratovo kapo na glavi ob hlevinih vratih sem in tja. Videti je bil res pravi vojak. Zeblo ga je v roke in noge, a to nič ne dé, on je vojak na straži. »Ave Maria« zazvoní. Tinček se malo prestraši, kajti spomnil se je, da je bil že včasih tepen od očeta, če ni prišel, ko se je skupno v hiši molilo angeljevo česčenje. A danes sem na straži, si misli Tinček, stran ne smem. Oče se bodo že potolažili. Če me pa malo nabijejo in pokarajo, prosil jih bodem odpuščenja in povedal, da sem bil na straži, in odpusté mi.

»Kje pa je Tinček?« so vprašali oče, ko je zazvonilo angeljevo česčenje. »Bo pa že zopet treba malo po palici seči in vzeti mu puško.« Tako govoreč pričeli so moliti. Po molitvi čakajo, a Tinčka ni. Večerja je gotova, Tinčka še ni. Sedaj je jelo očeta skrbeti. Kam se je neki vtaknil, si mislijo ter gledajo okoli hiše. Mati skrbno kličejo: »Tinček, Tinček!« a od nikoder nobenega glasu. V strahu stopijo mati do soseda. Tudi tu nihče ne vé zanj. Med tem, ko so ga vsi v skrbeh iskali, hodil je Tinček pred hlevom na straži sem in tja. Jelo ga je zelo zebsti, stisne se k otepu slame, in kmalu ga premaga spanje. Sanja se mu, da je na straži in da čuje strel. V sanjah zavpije: Gorí! Ta glas so čuli oče, ki so ravno hoteli pogledati še pred hlev. Ustrašijo se ne malo, ko slišijo glas »gorí« in še od znanega Tinčkovega glasu ter pospešijo vsi v skrbeh korake.

Tinček se je pri vskliku »gori!« zbudil in videl, kako se je nekdo hitro bližal hlevu. Bil je v hipu ves vojak, dasi premrt od mraza. »Stoj! Kdo tu?« zavpije in sproži puško na prišleca, s koje je odletela palica in zadela očeta, ki so prišli bližje, v obraz.

Sedaj šele se je zjasnilo očetu. Tinček je stal na straži. Gotovo je poslušal, ko je včeraj Matija pravil, kako je bilo pri vojaki. Pristopijo k njemu. Ves se je tresel mraza ter se zajokal, ko je ugledal očeta. Kar ustrašili so se oče, videč, kako je Tinček lahko opravljen. Peljejo v hišo izgubljenega sina, kjer so ga mati tarnaje pričakovali.

»Take skrbi nam napravlja tvoja puška« rekó oče, ter spravijo puško v omaro in jo zaklenejo. Tinčku se je delalo črno pred očmi. Jesti ni mogel, kar so mu dali mati. Šel je ves potrt v posteljo, toda joj, drugo jutro ni mogel vstati. Bil je zelo bolan. Prehladil se je na včerajšnji straži tako hudo, da je ležal v nevarni bolezní več časa v postelji.

Med to boleznijo pa je večkrat sam pri sebi obljubljal, da ne pojde nikdar več na stražo.

T o ž b a.

»Da mamica zlata
Mi niso umrli.
Očij ljubeznivih
Za vedno zaprli,
Bi tuji ljudje me
Nikdar ne suvali,
Nikdar me ne topli
In ne me psovali —
Jokati mi grenko
Ne bilo bi treba,

S solzami močiti
Ne tujega hleba —
Saj bila presrečna
Bi v kočici beli,
Kjer mamica z manoj
So skromno živeli,
In ne bi še znala
Kako je na sveti
Oj hudo, oj hudo
Siroti trpeti — “

Lucijan.

Stanko z golobčkom.

Na trati pod grmičem tam,
Sedi naš mali Stanko sam:
Tu s cvetkami naj se igra,
Da vrne mati se s polja.

Nad njim zdaj zašumi grmič,
In k njemu dol spusti se ptič:
Golobčka Stanko v njem spozna,
Saj mnogo jih ima doma.

In srce se mu vzradosti.
Ročico dvigne, govori:
„Oj pridi sem, golobček moj.
Naj malce se igram s teboj!...“

Kot da golobček bi umel,
Skakljaje k njemu je prišel —
Pri njem zdaj mirno je ostal,
Da Stanko ž njim se je igral . . .

In vas golobčki se bojé?! —
Preprosto, čisto le srce
Golobček v čisljih ima vsak,
Ker on teh čednostij je znak. —

Al. Peterlin.

Š o l n i n a.

(Spisal Glávor.)

Nu, vidite, na vse zadnje je pa le šel Koširjev Jelček v Ljubljano. Res je bilo treba mnogo oblezti materi, ali s pomočjo gospoda župnika in drugih dobrih duš je pa le šlo, in danes — danes že hodi Jelček ponosno s tistimi velikimi knjigami v »megnazijo«, kakor pravi njegova stara gospodinja.

Pred to gospodinjo ima Jelček velik strah in obilno spoštovanje. Upognjena je že od starosti in slepa na jedno oko, ali vendar vidi še izvrstno in zna držati mir in red med mladimi fantalini. Kmalu v začetku je pokazala Jelčku prostor za staro uro, kjer je tičala šibka, gladka rumena palčica. In pri tem mu je govorila tehtne besede:

»Vidiš, če ne bo vse prav, bo pel oni-le tam za uro. Ti si zdaj v latinskih šolah in zato se moraš drugače vesti in učiti, kakor si se doslej. Le glej, da ne boš sramote delal mojemu stanovanju!«

S strahom je pogledal Jelček za uro in obljubil, da se bo vedno vedel, kakor se spodobi za gimnazijca.

Seveda za to čast, da se je smel imenovati gimnazijec, se je bilo treba truditi, pošteno truditi. Jelček se je učil in pa »gulil« dan na dan tiste latinske besede. In glejte čuda! Jelčku se ni zdelo latinsko prav nič težko, in kmalu je znal sklanjati in spregati, da je bilo veselje. Ko je bil prvič vprašan v šoli, je menda znal, da se je gospod profesor kar čudil, — tako je vsaj pravil Jelček pozneje doma, rdeč od veselja.

Pa glejte spaka — nekje drugje je imel Jelček smolo, namreč v računanju, ali kakor pravijo v latinskih šolah, matematiki. Pa ni treba misliti, da morda ni bil Jelček dober računar, da morda ni niti vedel, koliko je jedenkrat jedna, da ni morda znal seštevati ali odštevati; o kaj še! Veste, tako je računal, da je nekoč neki branjevki, od katere je kupil sadja, natančno dokazal, da se je zmotila za dva krajcarja. V čudu je zaklicala

»Jejmina no! Dandanes je že vsak paglavec bolj učen kot stari ljudje! I no, saj pravim! Vsak hoče že biti gospod!«

Pa morda nejevoljni porečete: »Glej ga, kaj nam pravi in govori in kvasi! Če je res kaj znal, je moral tudi v šoli znati, pa je vèn!«

No, pa vendar ni znal.

Z velikimi koraki je prišel profesor v razred. In komaj je vstopil, že je zašumelo po šoli:

»To pa grdo gleda!«

Gospod profesor pa je stopil za kateder, mignil z roko in potegnil ključke iz žepa, da bi odprl predalček.

Ali danes se ni dal odpreti. Profesor poskuša in poskuša, ali ne more odkleniti. Nazadnje vrže ključe na mizo, da se vse strese. In zopet je šlo po šoli:

»Jezzen je!«

In vsak je sedel mirno in pazljivo, kolikor je mogel, ker v takih trenutkih se ni šaliti. Vsak izmed sedem-inšestdeset šolarčkov je imel ta čas le jedno željo:

»Bog daj, da bi razlagal!«

Ali vse te pobožne želje niso pomagale nič. Gospod profesor je hladnokrvno vzel iz žepa tisto črno knjižico in jo odprl... vsem sedem-inšestdesetim učenjakom je zastala sapa...

Težki trenotki...

»Sever!« zakliče profesor.

Učenček Sever je vzdihnil in šel pred tablo. In z njim so vzdihnilo njegovi sosodje in okoličanje v abecedi in hlastno so začeli listati po knjigah. Vsi pa spredaj v abecedi so se oddahnili in složnejše stegnili svoje ude po umazanih in razrezanih klopéh.

»Kaj se pravi seštevati?«

Sever si je obrisal s čela pot in pogledal v strop.

»Seštevati se pravi — — —«

»No?«

»Seštevati — — eeee — — seee — — eee — —« je vlekel in vlekel Sever.

»Dovolj!« rekel je profesor, in Sever je odšel v klop.

Učenci pa so se spogledali. Za jedno vprašanje v klop — ni kar si bodi.

In gospod profesor je danes kakor nalašč delal zoper vse postave, pravila in navade. Ne da bi šel od Severja lepo po abecedi dalje in vprašal Smukača, ki se je že dobro naučil ta čas, kaj se pravi seštevati, obrne gospod profesor liste v bilježnici in pokliče: »Košir!«

Košir! Vsi učenci so se stresli strahu, videči, da profesor skače — — — Ne, to je pa že preveč!

Ubogemu Gabrijelu Koširju pa so zašklepotali zobje. Bil je sicer dobro podkovan, ali v takem času biti vprašan, je vendar smola. Če bi se le za besedico zmotil, pa bi dobil dvojko.

Gospod profesor je pogledal Jelčka resno in hladno, da je Jelčka kar zmedel ta pogled. Potem pa je vprašal:

»Povejte mi, kaj se pravi odštevati!«

In Jelček odgovori v jedni sapi:

»Odštevati se pravi iz dveh sumandov in vsote jednega števila iskati drugega!«

Revežu se še sanjalo ni, kakšno neumnost je izrekel v svoji zmedenosti.

»Kaj?« reče profesor. Sicer je v takem slučaju pomagal učencu, ali danes je rekel samo ta strahoviti »kaj«.

Ta »kaj« je bil izgovorjen tako zateglo, tako pretéče, in pri tem je gospod profesor pogledal čez naočnike Jelčka tako pomenljivo, da je ta brž vedel, pri čem da je. Da bi popravil, se zažene še jedenkrat baš tako brezmiselno:

»Ne, ne! Odštevati se pravi, iz dveh števil in vsote dveh sumandov iskati drugo število!«

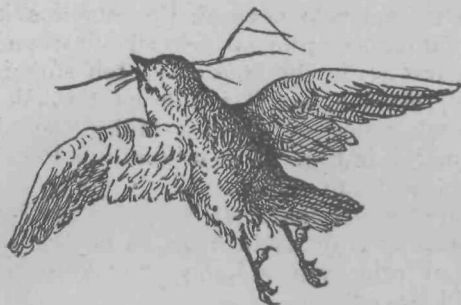
Toda gospod profesor je le hladnokrvno zaklical usodepolno besedo:

»Dovolj!« in Jelček je opravil.

Zavrtilo se mu je v glavi. Tabla, kateder in klopi so mu zaplesale pred očmi, kakor v megli je videl profesorja in komaj se je obrnil in korakal na svoj prostor.

Vsedel se je v klop in naslonil glavo na roki. Ni ne videl, ne slišal, kako so drugi sošolci hodili pred tablo in zopet nazaj. Debele solze so mu kapale na knjigo. Po glavi mu je vršala dvojka in njeni nasledki. V treh tednih bo konferenca in, če do takrat ne popravi te dvojke, ne bo oproščen šolnine in treba bo plačati dvajset goldinarjev, ako bo hotel še hoditi v šolo. In Jelček je vedel, da mati njegova nikakor ne bo mogla žrtvovati te vsote, ker nima. (Konec prihodnjič.)

P t i c i.

Le lèti, ptiček ljubi moj,
In znašaj gnezdo lično;
Nikár, nikar se me ne boj,
Le zleti v vrbovje pritlično!

Skrbnó ti gnezdo stražil bom,
Kot stražil prejšnja leta:
Da varujem mladičev dom
Negodnih, mi dolžnost je sveta!

Prijatelj tvoj sem bil vselej
— Čemu bi te sovražil...?
Prijatelj zvest i za naprej
Ti mirno gnezdice bom stražil.

Zato le lèti, ptiček moj,
In znašaj gnezdo lično,
Le brez skrbi, vesel mi poj,
Kot pel do zdaj si pesen mično!

Abram.

Angeljček varuh.

Pragi čitateljčki! Gotovo ste že slišali ali brali, kako zvesto varuje angeljček varuh vsakega otroka, katerega mu je Bog izročil v varstvo. Marsikoga je že obvaroval smrtne nevarnosti, bodisi dušne ali telesne. Posebno zvesto varuje nedolžne otročiče, kar nam spričuje mnogo zgledov.

Beljeharjev Janezek — ali, kakor ga doma kličejo, Janček — še ni hodil v šolo, pač pa so mu oče že kupili abecednik, da bi se mogel pri svoji sestrici učiti prvih črk.

Ako sem ga vprašal: »Koliko črk si se že naučil?« vselej mi je z veseljem odgovoril: »Naučil sem se ze tli clke — ker črk č, ž in r še ni mogel izgovarjati, — namlec: a, i in u.«

Janezek se je učil jako rad, dasi je bil zelo živ deček. Oblezel je skoro vse kraje v hiši, dasiravno so

bili nekateri zanj zelo nevarni. Posebno dostikrat je šel na hlev, kamor se pride po zelo strmih stopnicah Bogve, kolikokrat je že šel Janezek po teh stopnicah, toda nikdar poprej se ni zvrnil z njih na tla kakor danes.

Janezek, njegova sestra Milica, sosedova dva dečka Jernejček in Francek so se zbrali na Beljeharjevem vrtu, da bi se igrali.

A kaj stori naš Janezek? Neopažen zbeži od družbe ter hiti po stopnicah na hlev, da bi se jim skrila.

Komaj pride vrh stopnic, spotakne se in pade vznak na kamenita tla.

Gotovo bi se bil ubil, toda njegov angeljček varuh ga je varoval, vjel v svoje roke ter ga rahlo položil na tla.

Ko oče zaslišijo padec, se silno prestrašijo in prihité iz hleva, kjer so ravno imeli nekaj opraviti, misleč, da se je ubil njihov ljubljencek.

A Janezek hitro vstane in teče k svoji tovarišiji.

Oče so bili vsled tega jako veseli in spoznali so, da je Janezka očitno varoval njegov angeljček varuh.

Zatekajte se torej, otročiči, k svojemu angeljčku varuhu v molitvi in prosite ga, da vas varuje vsakoršne dušne in telesne nevarnosti.

Bogdan Slavko.

Po koncu !

Po koncu, po koncu, zaspanci,
Na delo se zopet mudí!
Zlaté po vréh se gorjanci,
Danica na nebu medlí.

Ne slišite že petelina,
Kakó mogočen je glas?
Oznanja vam jutro, mladina,
Za uk najpripravnejši čas!

Posnémajte v pridnosti njega,
On vzgled naj vam zlat bo vselej:
Kdor zgodaj k počitku se vlega,
Na nogah bo v jutru najprej!

Al. Peterlin.

12. Ob okencu.

*Allegretto.**P. Angelik Hribar.*

p

1. Ob o - kencu so - bi-ce te-sne se - dim In
2. Kdaj pri-deš me, pomlad pre-lju-ba, o - tet, In

p

ža - lo-sten ven-kaj na pro-sto str-mim: Pod
kdaj li pre - že - neš ta sneg in ta led? Oj

p

snegom se težkim dre-ve - sa ši - bé, Je - či - jo pod
sko-ro pri-ve-di nam pti-ce na-zaj, O ki - ti scve-

f

sne - gom do - li - ne, go - ré.
ti - ca - mi tra - to in gaj.

Gregor Gornik.

Dve slovniki nalogi:

1. Danes: Prva oseba v 3. sklonu jednine;
2. jutri: Druga oseba v 3. sklonu jednine.

Odgonetke ugank in šaljivih vprašanj v drugi številki.

1. Polževa. — 2. Listi v knjigah. — 3. Orglje. — 4. Svinčena kroga. — 5. Turk — krut.

Večinoma prav so uganili: Čeh Štefan, učenec III. razr. v Zavrču; Gorišek Karol, Sila Ignacij, Lampret Anton, Schweiger Josip, Pelc Alojzij, dijaki v Novem mestu; Zupanc Ernst, učenec IV. razreda na vadnici v Ljubljani.

Rešitev naloge v drugi številki »Angeljčka«:

C	i	r	i	l
i	d	a	d	i
r	a	k	a	r
i	d	a	d	i
l	i	r	i	C

Prav so rešili: Faturjev Ivanek na Rakeku; Ažman Ciril, Dolenc Matej, Urbas Janez, Zorko Fran, tretješolci v Alojzijevišču; Stana in Ciril Pirc v Ljubljani; Kilar Adolf, učenec IV. razr. na vadnici v Ljubljani; Hočevnar Ana, učenka v Stanjelu; Čeh Štefan, učenec III. razr. v Zavrču; Vrečko Vladimir, učenec IV. razr. okoliške šole v Celju; Lobe Dragica, učenka II. razr. na Krki; Kosmač Leon, Hladnik Fran, Šinkovec Florijan, Božič Josip, učenci IV. razr. v Idriji; Novak Pavlina v Idriji; Zupanc Ernst, učenec IV. razr. na vadnici; Petrin Ana, Jeraj Josefa, Jamnik Mar., Janežič Eliz., učenke III. razr. na Rečici; Gologranc Konrad, učenec IV. razr. okol. šole v Celju; Pirnat Josip, Glušič Josip, Tiršek Ant., Tischler Rudolf, učenci III. razr. na Rečici; Snoj Terezija, Gaisler Mar., Benedik Julija, Trampuš Ana, Ušeničnik Gizela, učenke III. razr. pri gg. uršulinkah v Ljubljani; Hoenigman Franciška v Kropi; Gartner Dragica, Klemenec Micika, Milavec Anica, Turek Marica, Kogovšek Tončka, Petrič Franciška, Milavec Franciška in Marija, Zadnik Jera, Primožič Marjetka, učenke III. razr., Molek Mar. in Volčina Terezija, učenci v Planini; Jelenc Micika in Jožek, Nemanič Rezika v Božakovem; Česnik Jožef, Malec Fr., Pirc Ivan, Rovan Ivan, Težak Fr., učenci III. razr. v Planini, Okorn Marica, Suša Julika, Pavlošič Minka in Serwizki Emica, učenke pri gg. uršulinkah; Poldka Rott-ova, učenka IV. razr. v Stari cerkvi; Svetina Ivan, četrtošolec v Kranju; Dolinar Josip, četrtošolec v Ljubljani; Šmid Gašper, dijak v Kranju; Osana Tinica in Milka, učenci pri sv. Duhu nad Krškim; Križanič Mar., Koroša Mar., Razlag Ivanka, Belec Nežika, Ošterc Anica, učenke V. razr. pri sv. Križu blizu Ljutomera; Gorišek Karol, Sila Ignacij, Lampret Anton, Schweiger Josip, Pelc Alojzij, dijaki v Novem mestu; Sokol Matilda, Krepke Mar. in Franc, učenci v Zimici pri Mariboru; Bračič Hermina in Stefanija, učenci III. razr. pri sv. Vidu blizu Planine; Rantova Mimi, poštna upraviteljica na Dobrovi; Poglajen Ana, Primožič Josefa, Grum Franciška, Končina Dragotina, Kalin Julika, Vrhunc Franciška, gojenke Lichtenhurnovega zavoda v Ljubljani; Požar Ciril in Vladimir, učenca na Trati; Špindler, učenka pri sv. Križu pri Ljutomeru.